

**Ne felejtsetd el, hogy a vázlatot és a fogalmakat, évszámokat
bele kell írni a füzetbe!**

Vázlat

ADOLF HITLER élete és „munkássága”

1. **Osztrák származású német diktátor (Führer), birodalmi kancellár.**
Az első világháborúban a bajor hadsereg tizedese, egy gáztámadáskor megsebesül.
1921-től a Nemzetiszocialista Német Munkáspárt (náci párt, NSDAP) vezetője.
Ekkor már eszelősen gyűlölte a zsidókat és a marxistákat.
2. **1923-ban sikertelen puccskísérletet hajtott végre Münchenben (sörpuccs).**
Megírta hírhedt könyvét, a **Mein Kampf**-ot, amelyben már megtalálhatók későbbi agresszív politikájának alapjai.
1933-tól birodalmi kancellár, rövidesen önkényuralmat vezet be.
Hivatalos politikává tette a zsidóság kiirtását.
1934-től államfő, felveszi a Führer címet.

A náci hatalomátvétel előzményei

3. **Az 1929-33-as nagy gazdasági világválság legmélyebben - az Amerikai Egyesült Államok mellett - Németországot érintette.**
Az 1932. júliusi választások során már 37%-os eredményt produkált a Hitler vezette párt.
Az NSDAP nem egészen négy év alatt a legerősebb politikai erő lett Németországban
4. **A támogatók azt remélték, hogy Hitler politikáját - hatalomra kerülése esetén - ők irányíthatják majd.**
Programját részint a Hitler által fogsága idején - Landsberg várbörtönében - alkotott Mein Kampf célkitűzései határozták meg.
Alapvetően a versailles-i békerendszer felülvizsgálata, Németország nagyhatalmi állásának, kontinentális vezető szerepének megteremtése, az árja faj uralmának biztosítása és az antiszemitizmus jelölték ki határait.
Hindenburg 1933 januárjában Hitlert birodalmi kancellárrá (miniszterelnökké) nevezte ki.
1933. február 27-én leégett a Reichstag, a birodalmi gyűlés épülete, és a gyújtogatással a kommunistákat vádolták. Másnap több tízezer embert tartóztattak le és még aznap rendeletben korlátozták a polgári szabadságjogokat.

5. **Betiltotta a kommunista és később az összes többi pártot is.**
Feloszlatták a szakszakszervezeteket és a munkásságot náci irányítás alatt álló munkafrontba szervezték.
Bevezették a munkaszolgálatot, melynek keretében az emberek milliói lényegében ingyen dolgoztak az utakon és a katonai építkezéseken.

„Hosszú kések éjszakája”

6. **Ellentétek bontakoztak ki a párton belül.**
A meghirdetett "nemzeti forradalom" semmi változást nem hozott a kispolgári tömegeknek, ezért **az SA** (a nácik félkatonai szervezete) **legénysége a szociális ígéretek valóra váltását követelte.**
Hitlernek az ígéretek teljesítése nem állt érdekében.
1934. június 30. “hosszú kések éjszakája”: vérfürdő az SA vezetői körében.
Az SA helyét az SS (védőosztág) töltötte be ezentúl.
7. **Hatalmas közmunka-programot indított el, elkezdődött az autópályák és más nagy létesítmények építése.**
A munkanélküliség Németországban az évtized végére teljesen megszűnt.
Hitler az 1930-as évek közepétől megkezdte a versailles-i békeszerződés felrúgását.
1934-ben, Hindenburg halála után Hitler saját kezében egyesítette az államfői, a kancellári és a pártvezéri hatalmat, 1938 után ő volt a hadsereg főparancsnoka is.

Fogalmak – Évszámok

NSDAP – Nemzetiszocialista Német Munkáspárt vagy náci párt.

Sörpuccs – Adolf Hitler 1923-ban sikertelen puccskísérletet hajtott végre Münchenben.

Mein Kampf – „Harcom” című könyvében leírta és megalapozta későbbi politikájának főbb alapelveit.

Reichstag – a birodalmi gyűlés épülete, amely 1933-ban leégett;
a gyújtogatást a kommunistákra fogták.

1934. június 30. - “Hosszú kések éjszakája” - vérfürdő az SA vezetői körében.

Hitler leszámol a párton belüli ellenfeleivel.